

Zgodnja DANICA

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 18. velik. serpana 1876.

List 33.

Sporočilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa za leto 1875/76.

(Konec.)

83. *Novo mesto*: 1 velum, 5 humeralov, 9 korporalov, 6 pal, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev.
84. *Št.-Mišel pri Novem mestu*: 1 bel mašni plašč.
85. *Mirna peč*: 1 bel mašni plašč.
86. *Prečina*: 2 beli oltarni blazinici.
87. *Podgrad*: 2 beli oltarni blazinici, 1 štol za obhajila, 3 korporale, 3 pale.
88. *Vinica*: 1 černo štol, 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
89. *Stari terg pri Poljanah*: 2 obhajilni burzi, 2 koretlja.
90. *Dragotuš*: 1 rudeč mašni plašč.
91. *Suhor*: 2 rudeči oltarni blazinici.
92. *Adlešiče*: 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum, 1 koretelj, 4 korporale, 4 pale, 8 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
93. *Stari log*: 1 pluvijal.
94. *Mozelj*: 2 beli oltarni blazinici, 2 oltarna perta.
95. *Polom*: 2 rudeči oltarni blazinici, 2 cingula.
96. *Dobropolje*: 1 koretelj, 1 obhajilno burzo.
97. *Draga*: 1 burzo in 2 štoli za obhajila, 1 belo štol, 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum.
98. *Lašiče*: 1 bel mašni plašč.
99. *Nova Štifta*: 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum, 1 koretelj.
100. *Loški potok*: 1 mašno srajco, 4 cingule, 2 obhajilni štoli, 3 humerale, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
101. *Verhnika*: 1 rudeč mašni plašč, 1 obhajilno burzo.
102. *Polhov Gradec*: 1 velum, 1 burzo in 1 štol za obhajila.
103. *Logatec*: 2 burzi in 2 štoli za obhajila, 2 koretlja.
104. *Borovnica*: 1 černo štol, 2 albi, 2 cingula, 6 humeralov, 6 korporalov, 6 pal, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev.
105. *Horjul*: 1 oltarni pert.
106. *Rošte*: 1 čern mašni plašč.
107. *Št.-Jošt*: 1 velum, 1 belo štol.
108. *Rakitna*: 1 burzo za obhajila.
109. *Bevke*: 1 zelen mašni plašč.
110. *Spodnja Idrija*: 1 bel mašni plašč, 2 beli oltarni blazinici.
111. *Ledine*: 1 plašček za ciborij, 2 koretlja, 2 albi,

6 humeralov, 2 cingula, 6 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.

112. *Černi Verh*: 1 pluvijal.
113. *Vojsko*: 1 velum.
114. *Zarratec*: 2 rudeči oltarni blazinici.
115. *Cirknica*: 1 velum, 1 čern mašni plašč.
116. *Planina*: 1 bel mašni plašč, 1 koretelj, 1 burzo za obhajila.
117. *Postojna*: 2 beli oltarni blazinici, 1 rudečo štol.
118. *Slavina*: 2 obhajilni burzi, 2 albi, 6 humeralov, 2 cingula, 2 štoli za obhajila.
119. *Košana*: 1 bel mašni plašč, 20 purifikatorjev, 12 rutic za lavabo, 6 pal, 2 koretlja, 2 albi, 6 humeralov, 2 cingula.
120. *Knežak*: 4 koretlje, 4 pale, 8 rutic za lavabo, 16 purifikatorjev, 1 obhajilno burzo, 2 koretlja, 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum.
121. *Prem*: 1 rudeč mašni plašč.
122. *Nadanje Selo*: 2 rudeči oltarni blazinici.
123. *Suhorje*: 1 rudeč mašni plašč.
124. *Vipava*: 2 albi, 6 humeralov, 2 cingula, 6 korporalov, 6 pal, 12 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev.
125. *Št.-Vid pri Vipavi*: 1 antependij, 1 plašček za ciborij, 1 burzo in 1 štol za obhajila.
126. *Colj*: 1 bel mašni plašč.
127. *Podkraj*: 1 bel pluvijal, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
128. *Ustija*: 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev, 1 koretelj, 1 albo, 3 humerale, 1 cingulum.
129. *Lozice*: 1 rudeč mašni plašč, 1 obhajilno štol.

Serčna zahvala vsem dobrotnikom in delavnim udom bratovščine naše, zlasti prečastitim gg. duhovnim pastirjem, kateri serca budé, da ne ugasuje udom sveta gorečnost za bratovščino in njene svete namene. Naj se pa tudi zanaprej od dne do dne množi v vseh stanovih število tistih, ki se v molitvi in ljubezni zbirajo okoli tabernakeljna Gospodovega, in prešinjeni cerkvenega duha se prizadevajo lepšati prebivališče Božje na zemlji, in tudi tako nasprotujejo pogubonosnemu duhu tega sveta.

Hvaljeno in češeno bodi na veke presveto Rešnje Telo!

V Ljubljani, sv. Ignacija Lojolanskega dan 1876.

Dr. Pavker,
vodja bratovščine.

Zakaj je Döllinger odpadel od ednosti sv. Cerkve in začel krivoverstvo širiti?

V naslovu omenjeno vprašanje ni brez koristi, ker je mnogim resno svarilo, kako globoko se naj večji možje pogrezejo, ako se v ponižnosti z vso močjo ne derže svoje matere sv. Cerkve. V novojorški „Cerkveni list“ je nekdo poslal daljši spis v tem pomenu, ktereга naj tukaj po večem posnamemo. Pravi namreč:

Omenili ste v enem zadnjih listov, kako se Döllinger vedno bolj obrača od Cerkve, ter ste zraven spodbujali moliti zanj. Vodila vas je pri tem misel, da bo Döllinger morebiti vendar še prišel k pravemu spoznanju in se vernil dvanajsto uro v Cerkev, ktero zdaj preganja tako britko in sovraži. Ta nada je sicer vam v veliko čast; ni pa pri takih razmérah veliko, ali prav za prav — po človeških mislih (zakaj milost vse premore) nič upanja, da bi se vresničila. Ne vem, če so za ktereга, razun sv. Očeta, poslednje leta toliko ter tako vneto in zedinjeno molili in darovali, kakor za Döllingerja. Že dolgo pred njegovim očitnim odpadom od Cerkve, ki ga je po zborovih pismih in po zloglasnem časniku „Janus-u“ izveršil, so njegovi nekdanji učenci in zlasti verske društva molile za moža, ki je vidno dervil v Cerkvi sovražni tabor.

Ko se je njegov odpad razglasil, so se zbrale v Monakovem in po vsem Bavarskem in po mnogih nemških krajih molitvene družbe, da bi sprosile zmotenemu milost spreobrnjenja. Enako se je zgodilo po Angleškem, kjer so Döllingerja mnogi spoštovali, pred vsim čast. kardinal Manning. Veliko so si prizadjali taki, ki so bili ali so s njim v tesnejih razmerah, da bi ga z besedo ali pismeno pripravili k drugačnemu mišljenju. V tem so bavarski škofje, pred vsimi stari nadškof Monakovski sam storili, kar zamore storiti pastirska ljubezen in zvestoba. Od vsih, ki so ga poznali, zavoljo pobožnosti in učenosti visoko spoštovani ranjki škof St. Hipolitanski Fessler, ki je imel imenitno in težavno opravilo tajnika pri Vatikanskem zboru, ga je bil še po zimi 1871/72 v Monakovo osebno šel pregovarjat, naj se podverže sklepom Vatikanskega zbora. Veliko zaupanja so imeli v to popotovanje, toliko bolj, ker je bil ravno takrat Rottenburški škof Hefele dogmo o nezmotljivosti papeževi brez vsega ovinka spoznal in v svoji škofiji oklical. Kdo presteje molitve in svete maše, ki so se tiste dni darovale v krogih, ki so vedili, kaj se godi! Bog sam vé. Škof Fessler sam se je bil podal v Monakovo z upanjem, da njegov trud ne bo zastonj; pri prvem pogovoru z Döllingerjem je bil že zgubil upanje za dober vspeh, in po drugem shodu z njim, kateri je bil tudi zadnji, si je mogel reči in je med prijatelji tudi bolestno izrekel: „Döllinger je zgubljen za Cerkev, on je „haeresiarha“ (veliki krivoverec) in bo ostal, če Bog ne stori čudeža svoje milosti.“

Štiri leta so že od takrat minule, in Döllinger je vneumno gledal slehernemu, in gotovo tudi njemu pristudene žalostne zmešnjave „starokatoličanstva“, ki ga je on vzbudil. In ne da bi se spreobrnil pri pogledu na sad tiste setve, ki jo je on zatrosil, je le še za nekatere korake globokeje zabredel. Kako si je mogel s temeljito učenostjo obdan, tako bister, po dolgem in skušenju polnem življenji premeten duh sam sebi tako nezvest postati in se tako globoko in tako daleč zmotiti, kakor se je to zgodilo pri Döllingerju?

To vprašanje se je pač že vsim sililo, ktere je Döllingerjev odpad žalil, in prav nič ni dvoma, da tistim, ki moža ne poznajo le iz njegovih spisov, ampak osebno,

je že davno jasno, kaj ga je pripravilo k padcu in ga še vedno na napčni poti derži. Izrečeno pa to še ni bilo v nobenem nemškem listu, kolikor véim, in vzrok temu (molčanju) je tamošnja tiskovna postava, ki se vsim cerkvenim sovražnikom na korist z drakonsko ostrostjo izveršuje, potem pa tudi usmiljenje z možem in upanje, da se bo vendar še našel in vernil. — Na to vprašanje hočem v naslednjem nekoliko omeniti, toda nikakor ne s tem namenom, da bi z blatom ometaval moža, ki mi je bil štiri leta učenik, in za ktereга spreobrnjenje, ko bi se s tem dalo kupiti, bi mi ne bila nobena darežljivost prevelika in pretežka, ne; to storim samo iz tega namena, da po eni strani reč, v sedanjem času za Cerkev toliko važno, nekoliko bolj pojasnim, po drugi strani pa v poterjenje resnice, da ena sama, napčna, ne zatirana nagnjenost je zadosti, da sicer še tako verlega moža pripravi do padca, tako da je kraljestvu Kristusovemu na zemlji, kteremu bi bil zamogel biti v velik prid, v pohujšanje in neizmirno škodo. Döllingerjev odpad je gotovo vsakemu mašniku, posebno pa tistim, kterim je Bog dal večji mero zmožnosti in vednosti, preglasno svarični klic: „Kdor stoji, naj gleda, da ne pade“.

Kdor je imel priliko Döllingerja natančneje spoznavati in opazovati, mi pač nobeden ne bo ugovarjal, če začetek, izvir njegove zmote pripisujem tisti brezmeri prevzetnosti in napuhu, v kterem je vse zaničeval, kar ni bil on sam, ali kar se ni njemu uklanjalo. Ponižnosti v smislu Jezusa Kristusa ta mož ni poznal; od tod tista zagrizena, zbadljiva kritika nad vsemi, ki so se prederznili biti drugačnega mnenja, in v kteri se je kar presilil, ko je govoril v svojih cerkveno-zgodovinskih naukih o krivovercih v 16. stoletju, v kterih stopinje je po žalostnem in znamenitem naključju zdaj sam stopil. Ponižnost, krotkost, serčna pobožnost pridobijo serca; imenitna učenost, duhovitost in košata šegavost brez tih čednosti budijo res občudovanje, gotovo pa ne odkritoserčnega spoštovanja, vdanosti in ljubezni. To se je nad Döllingerjem v vsakem oziru spolnovalo. Nikdar ni bilo med njim in med njegovimi učenci ali tudi le med nekterimi izmed njih enake notranje zveze, kakoršna je bila med Möhler-jem, Görres-om, Philipps-om, Arndes-om, Haneberg-om i. dr. in njihovimi učenci. Očetovsko ljubezen so ti možje skazovali mladenčem, ki so se zbirali krog njih učiteljskih stolic; in ti, ki so kmali spoznali, da njih učenike še nekaj drugega vodi na kateder, kakor mrzlo spolnovanje dolžnosti ali častiželjnost in enaki neblagi nagibi; ti učenci niso častili v tistih možéh le slavnih učenjakov, temuč očetovske prijatelje, ki so vedili, da je njih serce za-nje bilo, da jim je bila sveta dolžnost, svojim učencem z besedo in z djanjem med učenjem in pogosto tudi po učenju v pomoč biti.

V Döllingerjevo hišo navadno nobeden njegovih obilnih slušateljev ni prišel, razun če ga je peljala tje dolžnost ali potreba, in človek se je nekako odsopel, ko je prišel čez prag od merzlega, skritega moža, čegar grenke zbadljivosti se je vse balo. To je tudi znabiti saj po nekolikem vzrok, zakaj se Döllingerju vkljub njegovi visoki učenosti in vkljub njegovi že čez 50letni učiteljski delavnosti ni posrečilo ustanoviti prave bogoslovske ali cerkveno-zgodovinske družbe (šole). Pogrešalo ravno se mu je tisto, kar serca k sebi vabi, kar jih pri sebi derži; pogrešalo se mu je jedro, krog ktereга bi se učenci zbirali kakor kristali krog svojega debla.

(Dalje nasl.)

Krištof Kolumb med blažene.

Kardinal Donnet, nadškof burdigalski, je sv. Prestolu oddal prošnjo, naj bi se osnovala pravda, da se slavni Krištof Kolumb, najdec Amerike, prišteje med blažene. Naj povzamemo nekatere znamenite čertice iz te prošnje. Mnogo lét je, piše kardinal, kar sem že bil Vaši Svetosti predložil prvo prošnjo za oblaženje tega velikega služabnika Božjega, in v duhu sem se veselil, da bo Cerkev vsled tega dogodka obhajala novo slavo. Res je sicer, da sv. Prestol se je zmirom obnašal kot miloserčni branitelj Kolumbov; pa zavirljivost njegovih nasprotnikov je bila ono sproženo reč zadušila, — dolgi ték nad 300 lét je njegove junaške dela pahnili v pozabljenost. Ako je V. Sv. priproste duše, n. pr. č. Janeza Marijo Vijané (župnika v Arsu na Francoskim), Benedikta Labre, ono ponižno pastarico v Pibrak-u, kot junake in junakinje proglasila, — se smém nadjati, da bode temveč sloveče duhove, n. pr. Jovano Ark in Krištofa Kolumba, postavila na cerkveni svetilnik.

Edini ta povdarek, da je Kolumb pridobil Jezusu Kristusu nov svet, — da je to storil iz zgolj ljubezni do Jezusa, zavolj razširjanja sv. vere, — je zmožen razdijati vse napade njegovih sovražnikov, in njegovo junaško početje vzdigniti iz pozabljenosti. Pri začetku tekočega stoletja so si nekteri brezvrni pisatelji prizadelali ovreči vse njegove velikanske dela in dokazati, da božja Previdnost ni pri najdenju Amerike nič sodelovala. temuč da je ono iznajdbo le naprednjaški duh izveršil.

Toda nič ni zmožel pekel z vso svojo zvijačo zoper namene božje Previdnosti; zakaj Bog je k opravičenju svojega služabnika spodbudil slovečega pisatelja na Francoskem, ki je vse Kolumbovo življenje natančno popisal, in na svitlo dal. Vse natolcevanja sovražnikov je pisatelj spodbil, ter očitno dokazal, da najdba novega sveta je bila delo Božje, da je bil Kolumb od božje Previdnosti poslan, in s posebno milostjo podpisan, ter je ono velikansko nalogo izveršil.

Vsa Evropa in Amerika je bila ginjena pri tem zgodovinskem razodenju pisatelja, ki je slovečega brodarja v čeznatorni svitlobi razodelo. Tudi Krištofovi poprejšni nasprotniki so novim dokazom njegove slave priterdili, in to prepričanje je v kratkem času postalo tako občno, da je veliko število škofov Vatikanskega zbora bilo podpisalo prošnjo za osnovanje njegovega oblaževanja. Dotična prošnja bi se bila že v onem sv. zboru predložila, ako bi se letá zavolj nastalih evropskih homatij ne bil razpustil.

Toda politični razvitki ne morejo božjih namenov zabraniti. K prvotnim dokazom so prišli drugi, ki so svetost Kolumbovo še v jasniši svitlobi razodeli, ter se zamore ves katoliški svet nadjati veličastnega izida té osnove.

Toraj jest, metropolit velikega dela Francije, in ko ud zbora ss. obredov, ponovim svojo poprejšnjo prošnjo: naj bi V. S. blagovolila osnovati novo pravdo za oblaževanje v duhu svetosti umerlega Krištofa Kolumba.

V Burdigalu (Bordeaux), 29. junija 1876.

† Ferdinand kard. Donnet.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane, 16. avg. (Duhovske vaje.) V ponedeljek 21. t. m. se pričnejo duhovske vaje, katerih so čé. gg. duhovni že dve leti pogrešali. Da so nam jako potrebne, zlasti o tako resnobnem času, vsak lahko razvidi, ker

sili današnjih sovražnikov je zmožna le sijanja določnost in neodjenljiva dušna moč kljubovati. Kako bo dajal duhoven moč in pogumnost drugim, ako je sam nima, in kako se bodo vojskovali vojaki, ako voditelji omahujejo ali križem roke derže? Kako lep izgled dajo duhovni svojim ovčicam, ktere slišijo, da se zdaj njihovi duhovniki po duhu vterjujejo; kako lep prizor sploh je za svetnjake lepo versto molčečih in resnih gospodov, ki iz ene v drugo duhovno hišo dobajajo dušnega dobička se zagotovit. Obžalovati bi bilo, ako bi se jih premalo vdeleževalo tega imenitnega opravila. Dosihmal se jih je oglasilo še le 55 in iz 5 dekanij, Litijske, Novo-meške, Ribniške, Semiške in Postonjske, še niso prišle imena. Vodil bo vaje vseskozi slavni P. Henrik Denifl, ki je v apologetiki in ascezi tako izurjen, da mu jih je malo enacih. Nadjati se je tedaj obilne naj boljši duhovne hrane in obžalovati bi utegnil, kdor bi prelepo priloznost zanemaril. Vedno bolj vajekega voditelja in eksercitantave navdušuje, če je malo bolj napolnjena kapelica, dolgočasno pa je gledati prazne prostore, ki jih povabljeni niso obsedli.

V Ljubljani, 15. avg. Petindvajsetletnica kranjskega duhovstva se je letos obhajala pri Materi Božji na Blejskem jezeru. Leta 1847 nas je bilo 24 v prvi razred bogoslovja sprejetih. Trije so zapustili našo sv. zastavo v silno razburjenem času 48. leta; 21 jih je pričelo leto 1851 tu in tam svoj sv. posel in po dolgem času, ki ima v svojem naročji marsikatero veselo, pa tudi marsikako tužno uro, smo se zopet vidili in preserčno se pozdravili. Štirinajst je še živih, dokaj krepkih Kristovih vojakov, 7 jih je že božja previdnost k sebi poklicala, med temi tudi Janeza Kocijančiča, ki je v Afriki po kratkem pa zaslužnem delovanju svoj apostolski ték slavno dokončal.

Odločili smo se pa za Jezero, ta kraj, nekoliko že iz naravnih nagibov, kajti Bled ima na malem prostoru toliko različne lepote, da mora vsak s pesnikom priznati, da „kraj ta je podoba raja.“ Vabilo nas je gori tudi zgodovinsko spoštovanje, ker Blejski grad je po starosti in zgodovinskih dotikah sloviti in zlasti čenjeje Matere Božje na otoku sega v starodavne čase; sprednica današnje cerkve, kapelica prelube Gospé, namreč stala je saj gotovo leta 1804, ob času nemško-rimskega cesarja Henrika II. Akoravno je nekterim pot dolga do Bleda, premagalo je serčno vse težave mogočno kalamito Matere Božje. Vsim jako priljubljen grajski župnik je pa tudi tako prijazno, skor bi rekel, silovito vabil, da je poslednjič na se potegnil večino glasov, ki so bili s perva razcepljeni med Šent-Jurjem, Ljubljano in Bledom. Kamor so ljudje nekda zahajali se zahvaliti za sprejeto dobrote, romali smo tudi mi s preserčno hvalo izreč za mili dar 25letnega mašništva. Snidlo se nas je že pervega avgusta 11 v Gradu, in drugi dan jo je pripihal še g. P. Ribnikar, ter doveršil apostolsko število. Samo dva sta bila zadržana slovesnosti se vdeležiti. Še tisti popoldan smo skupno opravili v farni cerkvi večernice in sklep, kmalo potem pa smo se odpeljali na otok Matere Božje. Vsaki je opravil za se in za vse sošolce zahvalno molitev, potem smo zopet skupno molili duhovne ure za prihodnji dan in vse molitve za umerle sošolce. Po dokončanem delu smo se delj časa po jezeru vozili in še pozno uro smo gledali in občudovali krasvo razsvetljeno jezero.

Drugi dan se zopet peljemo malo pred osmo uro v lepo okinčani ladiji na otok. Na veršacu ladije je vihrala zastava božjega Jagnjeta v pomenljivo znamenje, da je dandanes močna nam nasprotna sapa, a da Jagnje s svojo nevesto sv. Cerkvijo ostane nepremakljivo. Stopivši v napolnjeno cerkev smo pričeli slovesnost z molitvijo perve dnevne ure in potem je bila pridiga. Stopil

je na leco dr. J. Gogala ter obravnaval za gospode sošolce in za ljudstvo primerno resnico „o veliki ceni in veljavi neumerljive človeške duše.“ Zahvalno slovesno mašo je pel g. župnik Umek in ob enem so se drugi gospodje verstili in maševali v zahvalo in prid živih in umerlih sošolcev. Černo mašo je pel g. župnik Rihar in poslednjič smo zapeli ginjenega serca bilje za preljube umerle sošolce. K koncu slovesnosti je prišel tudi toliko priljubljeni c. k. nadvojvoda Ljudovik Viktor; k začetku priti je bil po naključbi zadržan.

Po dokončani cerkveni slovesnosti je skerbel župnik za kosilo utrujenim gospodom in sledilo je nedolžno veselje in živahno razgovarjanje. Napili smo sv. Očetu, milostnemu škofu, vsi cesarski rodbini.

Tudi telegram detinske spoštljivosti in neomagljive vdanosti do sv. Očeta, nezmotljivega učenika sv. Cerkve, smo v Rim poslali ter prosili sv. blagoslova.

Kakor smo Bogu obljubili zvestobo do smerti, tako smo si tudi med sabo dali besedo eden za drugega moliti in dvé s. maši za sošolce opraviti, kterege utegne Bog k sebi poklicati. Da se pa imenitni in veseli trenutek še bolj posveti, je g. Umek, ki je vožnjo in druge stroške poravnal, v imenu sošolcev daroval še 10 gl. za družbo sv. Vincencija. V dragem spominu nam ostane prelepi dan, hvaležni smo preljubim farmanom Grajske fare, ki so z nami obhajali sveti dan, hvaležni preserčno smo č. g. župniku, ki se je obilno trudil, da se je veršilo vse po volji in želji. Bog ohrani drage sošolce v svoji ljubezni, milosti, in podeli jim še veliko lét neutrudljive delavnosti!

Iz Štanjela, 9. avgusta. V Hruševici, podružni majhni vasi, pol ure od Štanjela, je včeraj gorelo. Ljudje so bili po njivah vsak pri svojem delu, kar naenkrat proti 11 predpoldne zapazi nekdo s polja gost dim vzdigovati se iz hleva Andreja Ferlan-a h. št. 20, prejšnega podžupana. Tudi gospodar precej domú prileti, hoče v hlev, da bi živino plamena rešil; toda prepozno! — Žival, katero je bil kako uro popred zdravo in veselo zaperl, vidi zdaj v hlevu goreti in na tléh ječati. Zgorelo je, da se Bogu usmili, gospodarju petero govéd, vsa piča (kakih 250 stotov sena), kmečko orodje in priprava s štaló vred. Ker je malo burja pihala, silno treba je bilo ogenj naglo dušiti. Pri tej gasitvi mora se v spodbudo drugim posebno pohvaliti Zega, ondašnji podžupan, ki je z djanjem in prigovarjanjem zdatno in krepko pomagal požar pogasiti. Gorjé, ko bi bil južen veter potegnil; lahko bi bila cela vas vpepeljena, zlasti ker so nekatere kočé še s slamo krite. Za pomoč pri gasitvi gre tudi hvala nekterim sosedom iz Kobljeglave, ki so ogenj zagledavši kake pol ure daleč hitro pritekli. Prav tako! — Da je pa iz Štanjela le redko kdo tamo bil, temu ni bila kriva nemarnost, marveč okolišina, ker poslopje požara nekoliko nizko leži, da se plamen tu ni vidil, in ker od tam nobenega sporočila ni bilo. Nesreča je bila nagla, začetek tlečega ognja se ni zapasil. Bog, da se je požar na hlev omejiti zamogel. — Škoda, kakor mi je gospodar sam tožil, znaša kakih 1200 gl. Kaj, da bi mi saj uboga živina ne bila konca uzela, — je izdihnil pogorelec. Zavarovan je bil za 1100 gold. A kaj pomaga, ker petletna doba je iztekla in zavarovanja ni ponovil! — Slovenci! Znano je vaše blago serce, ali ne bi hotli tudi temu nesrečniku, zlasti domačini, zdatno pomagati? — Govoré, da se je ta požar po nesrečnem prenašanji žerjavice pri stelji vnel. Dragi selani! majhna iskra velik požar in strašno škodo čini, enako kakor beseda peklenskega obrekovalca. Toraj nikdar ne nosite ognja mimi stelje, — lule pa za pečjo pustite. Vari Bog in sv. Florijan verno ljudstvo časnega požara in večnega ognja.

A. Čivek.

Misljanske sporočila r. P. Valjavca.

III.

Potva v Ober-Hollabrun.

(Iz dnevnika mojega konec svečana leta 1870.)

Kako hitro so mi pretekli prijetni in ljubi dnevi moje tretje poskušnje, če smém tako imenovati 10 tednov, ki sem jih preživel med ljubeznjivimi svojimi so-brati v Gospodu pod očetovskim vodstvom o. Patiss-a, ki me je pred 10 leti sprejel v družbo Jezusovo. Kakor prijetne sanje so mi minule ure pri svetem Andreju v labodski dolini, v hiši, kjer je stala zibelka mojega duhovnega življenja. — Čudni občutki! Kak razloček med letom 1870 in 1860! Inomost in Ober-Hollabrun — učenje in sv. poslanje!

Dan sv. Matija, aposteljna. Poslovivši se s častitimi očeti tretje poskušnje, spremljan od milega mi sobnega tovarša do vrat samostanskih in od preskerbnega patra ministra do poštnega voza, sédem vanj, obložen s popotnico ko čiški konj. Najdem v vozu zgovernega s šentandrejskimi patri znanega gospoda, ravno ženina, ki potuje v mesto svoje neveste, zakaj? Da bi bil priča svojega tretjega in zadnjega oklica! Voz, pravi parobrod iz stare dobe, se zaguglje, hajdi naprej do Unterdrauburga! Ravno hočem svoje veselje izreči gospodu, da sva sama, glej, dobiva družnjo nenadoma, gospodičino Korošo, potujočo do Gradca. Začne se govorica. Mladi gospod jame pripovedovati o skušnjah svoje živinoreje, kako se morajo gleštatí krave, voli, prešiči; in to s tolikim veseljem, kakor bi imel pred seboj naj bolj navdušene poslušavce. Čudil sem se, s kakim viteškim premagovanjem je gospodičina poslušala tehtne nauke gospodove o prascoriji, o voloreji, o gnoju... Jaz sem sicer poslušal — ali skušal sem počasi govor na vero obračati. Na besede ženinove: „ich bin auch ein Jesuit und bekenne meinen Glauben vor Jedermann“ se prestopivši začneva govoriti o veri. — Tedaj ste vi dober katoličan, ga vprašam? Sem katoličan, mi odgovori, aber kein Anbether der Formen; ich bin nicht eingenommen für's Kirchengehen, für's Fasten, für die Beichte; ich bin ein freier Katholik, für die Reformen der katholischen Kirche eingenommen! Boga povsod molim, natora lepa je moje svetiše“ itd. E, gospod, mu odgovorim na to, iz teh vaših besedi sprevidim, da skor še kristjan niste, kolikanj manj katoličan. Turk in jud se deržita svoje vere, spoštuječa petek in saboto, in gresta v svojo molivnico; vam pa je cerkev, hiša pravega Boga, celo v nedeljo in praznik preveč. Vi niste pravi katoličan, če vam je prosta narava svetišče Božje; ime katoličana zamarate v ustih nositi, vpisani ste v kerstne bukve, ali djansk katoličan niste, dokler ne bote hodili vsaj enkrat na teden (o nedeljah in praznikih) v cerkev k sv. maši, ko vas nič ne ovéra od cerkve, ne bolezni, ne daljava.

Dvogovor prihaja zanimivši in zanimivši; gospodičina samo posluša, in le tu in tam s kakim glasnim smehom priterjuje, da ji je prav, ko mora mladi, učeni živinorejic umikati se nazaj in spoznavati, da mu manjka temeljne podlage vérske. Mož je menil, da so besedovanja „freier Katholik, freie Kirche, Reform der Kirche“ itd. same na sebi že tako močne, da vse pobijejo, kamor padejo v naši „razsvitljeni“ dobi. Spoznavši pa, da so besede „freie Kirche, Reform der Kirche“ v resnici neumne že same na sebi, reče: „ich gestehe und sehe nun selber ein, dass mir theologische Kenntnisse abgehen“. Katekizma, katekizma vam manjka, mladi gospod, mu sežem v besedo; tega morate prej znati in razumeti, potlej še le zamarate kake bogoslovne bukve

v roke vzeti in jih brati. Sosebno vam je katekizma zdaj treba, ko ste ženin, mu smeje rečem — ko bi bil jest vaš župnik, ne bi vas lahko spustil spred sebe, dokler bi vsaj poglobitnih keršanskih resnic ne znali. — Kaj me za tako slabega imate, da bi še tega ne znal, kar mali otroci v šoli znajo? Poskusiva, mu rečem, če kaj znate kerščanskega nauka, da bote, ki se hočete ženiti po veliki noči, vsaj pred svojim župnikom obstati mogli, da bote ko katoličan v milosti Božji sv. zakrament vredno, v veri in spoznanju poglobitnih resnic sv. vere sprejeti zmožni. Le! — In zdaj ga začnem opominjati šesterih resnic, da so one reči najpotrebniši k vrednemu sprejetju zakramentov, in ga jamem ko desetletnega otroka spraševati, ki se je ponižal očitno in spoznal, da mu stala manjka, ter me prosil poduka. Pervo resnico, da je en Bog, je znal in veroval; nadaljna (o sv. Trojici) se mu je že ko modroslovcu (?) ustavljala, ni je mogel verovati. En Bog, in tri osebe Božje! Kakšno protislovje, kako je to mogoče! Vi se katoličana, jezuita štejete, pa še tega ne verujete, kar vsak pošten luteran veruje! Jeli ne verjameste sv. pismu? Pravite, da ste spoznovalec Jezusov, njegove prave vere. Ako je kje prava vera Jezusova, mora vsaj v sv. pismu biti, v evangeliju, ki ga luteran celo svetega ceni? In od koliko oseb Božjih govori to sv. pismo? Ne li od treh? Gospodek na vprašanje dostikrat ne vé ne bele ne črne, samo poslušaj in čedalje bolj oprašuje. Naenkrat smo bili v Unterdrauburg-u med timi pogovori. In ko v vlaku železniškem sedim, še zvesteje poprašuje o verskih rečeh. Da, celo tako odkritoserčen postane, da mi skorej vse svoje življenje razodene, kakor na spovedi. Hotel je zvedeti, kako se mu je spovedati; moram mu na vozu celo vést spraševati. V resnici, mogel bi ga skorej odvezati v vagonu. Ko bi bil proti jugu potoval in ne na Dunaj, bi me bil nemara še sam prosil te milosti. Ali Maribor je pred nama. V sredi naj zanimivših pogovorov moramo stopiti iz voza. Škoda, da se morava ločiti, mu rečem! Še eno bi rad zvedil, mi seže v besedo: kaj je z otroci, ki umerjejo brez sv. kersta? V knjigi: Briefe an einen Zweifler v. Balmes, mu odgovorim, ki si jo naročite, imate lep odgovor na to. Ne dá mi mirú, še zadnje četert ure ne, ki jo moram prečakovati do dunajskega vlaka, v enomer me sprašuje. Solznih oči mi potem podá roko, mi svoj listek (billet) dá, prosi me, naj ga priporočim kakemu dobremu patru šentandrejskemu, ter mi pošteno obljubi, se spovedati čisto pred svojo poroko jezuitu. — To sem tudi storil, ga pošteno priporočil. Da bi le tudi on svojo dolžnost bil storil.

Dunajski vlak je tu — presedem se, — o svitu sem bil že na Dunaju. O. deržavnika, s katerim bi bil prav rad malo govoril, ni bilo domá. P. Socius mi pripoveduje o misijonu ober-hollabrunskem, kako čudno osodo je imel. P. Matthoi je želel za to poslanje dobiti P. Schwitzerja ali vsaj izurjenega dunajskega superjora. P. B. se mu je morda premlad zdel, mene skorej še poznal ni. Bil je torej dobri pater res nekako v strahu za ta misijon, ki ga je sam P. Provincijal važnega imenoval. Verh tega, da so mu, bi rekel, skor neznano pomoč na Dunaju viši odkazali, je P. Matthoi malo še zbolel, da se je strah revčeku, kot predniku nemških misijonov, še bolj pomnožil. Ali v imenu Božjem jo vdarimo, iz vsih vetrov sognani, proti Ober-Hollabrunu, upaje v Njega, ki je moč slabih, zanašajoč se na pokoršino družbe Jezusove. In nismo bili osramoteni, sv. Oče Ignacij je blagoslavljal s sv. Ksaverjem iz nebes doli sinove svoje, srečno smo začeli, še srečniše nadaljevali, osrečeni dokončali sv. misijon.

Hotli so nam liberaluhi ober-hollabrunski za sprejem narediti mačjo godbo. To zvé verli domači gosp.

kaplan H. Reče enemu teh liberalcev: naj le naredé mačji javk! Sporočilo to, znamenje, da so izdani, jih je osupnilo; to, da je nekdo jih izdal, jih je pripravilo ob vse veselje, da bi zvečer, kakor so se bili namenili, župniku hollabrunskemu okna pobili. Čeravno so še z besedo in z djanjem liberaluhi potem odvrčevali poštene mestnjane od misijonskih govorov, se je vse eno, in tim bolj cerkev pri nar. geršem vremenu in naj hujem vetru napolnovala s poslušavci.

Kar menda ni ravno navada povsod pri Nemcih, se je zgodilo v Hollabrunu: rovali so se namreč že predzadnji dan pri spovednicah, ker so se bali, da ne pridejo na versto. Posebno lepo so se vedli mladenči in gimnazijalci, katerih je vse mergolelo okoli spovednic in pri govorih. Oba, P. Superijor in P. B. sta mi pisala, kako so se Hollabrunci vneli v tem sv. poslanju. P. Matthoi je rekel, da me koj k Nemcem vzame, in me vabi za avgust k misijonu v Voitsberg na Štajarskem.

Nekoliko turške vere in vraž.

II.

Poglavitna verska dolžnost pri turku je molitev; 5krat na dan mora Turk moliti. K molitvi ga klic iz minareta (stolpa) opominja. Verže se na pregrinjalo, se s čelom dotakne tal, ter proti Mekki obrnjen žebra molitev. Pri molitvi morajo biti Turki tako zbranega duha, da jih vsako oziranje, razmišljenost in celo kašljanje prisili jo vnovič pričeti; nikogar se ne bojé, ne sramujejo; tudi na barki, pričo drugovercev, na naj bolj očitnem kraju z enako pobožnostjo in obredi molijo. Kako sramotivo je to za kristjane, ki tako raztreseno molimo, in se radi sramujemo vpričo družih to sveto dolžnost spolnovati!

Tudi k milošinji so Turki zavezani; kdor ima 40 ovác, mora udogim darovati eno, kdor jih ima 120, pa dvé. Ojstro koran zapoveduje post. Celi mesec ramadan, 9. v letu, se morajo vsi ojstro postiti; od ranega zora, ko se je toliko zaavetilo, da se zamore bela nit od črne razločiti, do solnčnega zahoda, se morajo vsake jedi in pijače zderžati; nobeno razveseljevanje, tudi tabaka piti jim ni pripuščeno. To je gotovo silno težavno. Bogati smejo doma na svojih divanih počivati in spati; pa toliko občutljivejše mora tako zatajevanje biti revnim in delavnim, ki si morajo kruh v dnevni vročini služiti, si vsakoršen ohladilni vžitek odreči. Učen popotnik ta-le mikavni dogodek pripoveduje: „Bil je silno vroč dan v mesecu ramadanu, ko sem iz Kaire potoval; mlad Arabec, čegar osla sem bil za jahanje najél, je ves ljubi dan pod vročim solnčnim pripekanjem zraven živinčeta čversto tekal; vzél sem bil seboj nekatere pomoranče, katerih hladilni izžimek mi je kaj dobro dél. Tudi Arabcu sem eno ponudil, kateri jo hvaležno sprejme in v mavho shrani. Zakaj je ne ješ, ga vprašam, sej te žeja, in bi te ohladilo? O res, gospod, zaverne, — pa ne smém, ker je ramadan. In zares je ubogo revše celi dan poleg mene tápalo, ne da bi bilo le kolikaj malo žžilo. Ko je pa solnce zašlo, in je iz mesta strel iz topa konec posta oznanil, vzame pomorančo iz mavhe in jo željno povžije. Smo li kristjani tako vestni pri svojih postih?

Ali ko noč nastopi, se vedó Turki za vse prestano podnevno zatajevanje odškodovati; godba, ples, pojedine se verste dober del noči; potem gredó v kavano, ter pri časi kave in puhanju tabaka burke gledajo in poslušajo. Tako se Turk pri dobri volji pripravlja na pritergovanje prihodnjega dneva.

Zadnjič mora vsak enkrat v življenji potovati v Meko na grob Mohamedov. (Konec nasl.)

Razgled po svetu.

Rimsko. (Razstava.) V spomin 50letnice škofijstva Pijevega je odločena v Rimu od 21. maja do 30. junija 1877 razstava od katoličanov sv. Očetu podeljenih daril, umetnije in obertnije, kakor tudi drugih tvarin, ktere bodo hotli katoličani v ta namen v cerkvenem ali verskem oziru razpostaviti. Razstavljanec je čas oglašanja odmerjen do konec januarja 1877. Razstavljsanske reči so razdeljene v 12 razredov. 1. Belilo (srajce, perti itd.); 2. barvane oblačila (mašni plašči, veli); 3. posode iz kovine (kelih, ciborji); 4. razen potrebni kinč (križi, svetelniki); 5. posode iz kristala (darovalne steklenice, barvaste kupe); 6. bukve (misali, obredniki); 7. verske bukve (zgodovinke, in druge bogoslovske); 8. stavbina ali arhitektura (načrti za zidanje cerkvá, altarjev); 9. slikarije (slike altarjev, podobe); 10. postave, štatve (podobe iz marmorja, lesa, cementa); 11. glasba (navodni poduk, orglje, harmonike); sorodne umetnije (jeklo-kamnorisearstvo).

Laško. V Neapelnu je 7. avgusta umerl bivši novo-laški liberalni minister in starašina Jože Vacca, ki je še malo poprej liberalno govoril v senatu. Zadel pa ga je bolezen na možganih in vergla ga v grob, ki si ga je že davno kopal s svojimi sovražljivostmi zoper Cerkev.

Že leta 1865, ko je bil Vacca minister pečatnikar, mu je Mondovski škof pisal in ga je svaril z Osiovimi besedami: „Memineris te mortalem esse; reformida diem judicii.“ „Spomni se, da si umerljiv; boj se sodnjega dneva.“ Takrat se je minister tem besedam posmehoval; danes je sojen!

Mertvi Vacca opravičuje živega Pija IX, ki noče verjeti liberalcem in ne zanašati se na njih obljube; Vacca pa ko merlič vender še kliče: Pij IX ima prav. „Defunctus loquitur“.

Vacca je bil namreč med ogulivci sv. Očeta, za rop pa je obetal poverniti „polno samosvojnost papežu in svobodo Cerkvi“; tudi je našteval, kaj bo vse nehalo, n. pr. Exequatur, ter bode Cerkev zopet dobila naj obširniše svoboščine, in papež naj popolnši prostost. — Pij IX se je posmehoval takim obljubam, dobro vedoč, ako bi rovarstvo hotlo pustiti Cerkev svobodno in samosvojno, bi ne iskalo papeža oropati in njihovega časnega gospostva grabiti.

Štiri leta pozneje je Vacca sam svoje besede pojedal in nehoté sv. Očeta opravičeval, ki mu niso hotli verjeti. Zakaj ko minister je Vacca 8. pros. 1865 pisal okrožnico italijanskim škofom, v kateri jim je prepovedoval oklicevati encikliko papeževo in Sillabus, ter je zahteval, da se mora podvreči kraljevemu pregledu in dovoljenju (Exequatur). Ravno ta Vacca je bil zbornici predložil postavo, da naj se zató cerkveni redovi in cerkveno premoženje pograbi. Pét lét pozneje je rovarstvo z divjo silo prihrumelo v Rim in z njim grabeštva, zatiranja, likvidacije, „Exequatur“ itd.

Sv. Oče so tedaj čisto resnico terdili, ko so vselej vse obljube liberalcev, v Torinu in v Rimu, cenili za lažljivosti, rekoč vsm: „Vos ex patre diabulo estis.“ „Vi ste iz očeta hudiča.“

L. 1864 je prišla papeževa enciklika s Sillabom; nasprotvali ste posebno dve vladi: minister Baroche pod Napoleonom III, in na Laškem minister Vacca z okrožnico od 18. pros., zapovedano od Bonaparta. In današnji, kje je Baroche? In kje Napoleon III in nje-

govo cesarstvo? Kaj se je zgodilo z Vacca-m? Enciklika papeževa in Sillab pa sta v veljavi, kakor sta bila v dan oklicanja, in tako ostaneta do konca časov, ker „Veritas Domini manet in aeternum“. Pokopljejo se cesarstva in cesarii, kralji in ministri, resnica pa nikoli ne umerje; Pij IX uči, kar je učil sv. Peter, in poslednji papež bo še učil to, kar danes uči sv. Oče Pij IX. (Prim. Unità catt. 10. avg.)

Drobne novice. V Treviru je bilo že pred nekaj časom zopet 40 mašnikov na zapisniku pregnanih. Kardinal vestminsterski je rekel: „Na Nemškem je 10.000 duhovnov, ki so jim po neusmiljeni sili ugrabljeni pomočki za življenje.“ V Gersieru je bilo 6 gospej oglobljenih za 15 frankov, ker so s svečami v rokah spre-mile merliča na pokopališe! Take reči se slišijo — ne iz južne Turčije, ampak iz severne Prusije! — Z Dunaja vé „Dnevnik Karlsruheski“, da zmeraj bolj verjetno je, da vlade bodo posredovale na Turškem po diplomatski poti. — Iz Sarajevega naznanjujejo, da vsled pobitja Muktar-pašata je turška policija zbrala vse ercegovinske mohamedane in jih je z veliko naglico zagnala v Mostar. — „Telegraph“ v Berlinu hoče vediti, da ljudstvo v Belgradu kliče, naj vlade ubranijo pogin Srbije, in da knez Milan je pripravljen se pogajati in tudi prestolu odpovedati se, ako narod tako hoče. — V Neapelnu počenjajo sleparstvo z nekako „narodno cerkvijo“, ne mara po kalupu kacega „tajčkato-lizma“; pa nimajo sreče, kakor odpadniki nikjer ne. Pervi „narodni škof“ je bil neki Panelli, ki so ga pa sami spodili; drugi Trabucco, ki je v obupu umerl; tretji je neki Prota Giurleo, ki je začetnik vse te brez-božne komedije. — Angleški „Times“ menijo, volitev Černajeva za vesoljnega poveljnika hoče reči, da serbska vojska ni družega ko prednja straža Rusov. — Rumunski gospodar Dragotin je kakor na ternji zaradi vedno večjega počenjanja radikalcev in se boje hoče vladi odpovedati. — Ogerski škofje so se zbrali v Pešti na posvèt zaradi šolskih nauk. Predsedoval je Jagerski škof Samasa, ker je prvostolnik Simor bolehen. Nasledke posveta bodo razglasili. — Tudi švicarski škofje so imeli shod v enak namen. Sklenili so zedinovati vse moči za povzdigo in ohranitev v resnici katoliških vstavov (kolegij), in ograjali so drugotne vstave, ki se štulijo za verske, v resnici pa so framasonski. — G. Coulié, častni kanonik v Parizu, je imenovan škof v neverskih krajih (i. p.) in pomočnik škofu Orleanskemu, slavnemu Dupanloup-u. — Mons. Caverot, novi nadškof v Lion-u, je nastopil svojo nadškofijo. — Sv. Oče so ustanovili novo apostolsko prefekturo v Texas-u, v zveznih ameri-kanskih deržavah in so jo izročili on. benediktincem. — Sultan je odmenil polno pomilostenje Bulgarom (zdaj, ko so jih že toliko poklali!), razun glavarjev in tistih, ki so se djansko vdeležili rovarstva. Dano je povelje, da naj jenjajo preiskovanja in naj se izpusté jetniki. — Strahoviti nasledki principa Napoleonovega „za nepo-sredovanje“ se vidijo zdaj med ubogimi kristjani pod Turkom, posebno med Bulgari, ki jih ti volkovi, zlasti Čerkesi mesarijo, da je človeka groza slišati! Kakošno serce mora imeti, kdor to vé in sliši, pa neče pomagati, ako mu je mogoče? Med tem ko vse gori, se piše: serbska vlada pripravlja (še le!) spomenico do evropskih vlad o turških grozovitostih. Diplomati modrujejo, ko je treba z vso naglico gasiti! — Iz London-a se naznanuje 11. avg., da je Derby angleškemu poslanca v Carigrad poslal sporočilo, da Porta ne smé v Srbiji dopustiti trinoštev, kakoršne so se zgodile v Bulgariji, to bi bilo zanjo večí nesreča kakor ena zgubljena bitva, ker ne-mogoče bi bilo krotiti nevoljo po Evropi, in posredovanja bi bilo potrebno. Angleško občinsko mnenje zoper Turke

vedno raste. Angleški „Standart“ vé, da Porta bi ne privolila v primirje, dokler turške kardela ne pridejo v Belgrad. Se vé, da bi turške zveri še tam ljudi mesarile! — Rumunska zbornica je dovolila 20.000 frankov za pomoč pribegunov iz Srbije, ki jih je boje že 20.000.

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Moja mati so bili nevarno zboleli in le malo upanja smo imeli, da zopet ozdravijo; zatečem se k Naši ljubi Gospej in storim obljubo, ako bom uslišana, da hočem v „Zgodnji Danici“ svojo zahvalo očitno naznaniti. In s tim spolnim obljubo in izrečem zahvalo naši ljubi Gospej presv. Serca.

V Ljubljani, 15. velikega serpana 1876.

U. P.

Št. 2. Naj serčniši zahvala naši ljubi Gospej presv. Serca za zdravje! Grozno huda je bila moja bolezen ter sem bil upanje zgubil se še ozdraviti. Po prvi 9dnevni mi ni bilo nič bolje; prosil pa sem še bolj živo in ko jo opravim v drugič, se mi je po nekih majhnih zdravljenjih precej boljšalo, ter pripisujem Marijni pomoči, kar poprej zdravniki in zdravila niso mogle doseči.

V Ljubljani, 1. velikega serpana 1876.

Št. B.

Zahvala in prošnja.

Moja bolezen je bila strašna, skor neozdravljiva. Imela sem prehlajenje po vsem životu, da se sama nisem mogla kar nič ganiti. To je bilo več tednov. Moj prav zadnji dan, tako rekoč, ker sem se že mešala, je zvedil neki ud te bratovšine, da gre z menoj poti koncu, in opravil je prvi dan celo devetdnevno v Terstu v novi cerkvi sv. Antona pred podobo Matere Božje, in opravljal je še nadalje; tudi prošnja je bila v Danici naznanjena. Zares sem se ozdravila; torej večna čast Bogu, naj gorečniji zahvala naši ljubi Gospej, pa tudi bratovskim udom, ki so molili za-me. — Zdaj pa je ta moj dobrotnik hudo bolan; torej jest iz dolžne hvaležnosti toliko bolj živo prosim dobrotno bratovšino, naj z menoj vred prav goreče moli, da mu Bog na prošnjo naše ljube Gospé, ako je Božja volja, enako poverne z zdravjem, kar je meni dobrega storil. *)

V Terstu, 21. malega serpana 1876.

Ana K.

Prošnje.

Št. 1. Skerben sin priporočuje dobrim udom v molitev svojega bolehnega očeta, da bi jim Bog dal terdno zdravje in jih še kaj časa obranil, če je njegova sveta volja.

Št. 2. Nekdo v hudih časnih zadregah se goreče priporočuje bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefa v molitev, da bi bil na prošnjo Marije in sv. Jožefa iz svojih velikih težav rešen.

Z Gorenjskega, 2. vel. serp. 1876.

Št. 3. Neka oseba, ki že več lét živi v žalostnem sovraštvu, se prav živo priporoča v molitev vsem bratom in sestram te družbe, da bi na goreče prošnje Naše ljube Gospé presv. Serca se zamogla spraviti s sovražnikom, ter po tako dolgem razpertji zopet v keršanski ljubezni, v miru in prijaznosti živeti.

Z Gorenjskega.

J. J.

*) Ako prav vemo, se je tudi že ozdravil.

Vr.

Št. 4. Mladeneč, ki se je pijančevanju močno vdal, in ki vsled tega dušno in telesno močno hira, se priporočuje v naj gorečniji bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca. — Zaželeni sad serčne molitve, ki ga zaupljivo pričakujemo, se bode v slavo nebeške Kraljice po „Zgodnji Danici“ naznanil.

A. P.

Št. 5. Duhoven iz Dolenjskega se priporočuje vaim udom bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca, naj dobrotno podpirajo njegovo molitev za dvé duhovni in eno telesno dobroto, ako je Bogu v čast in njemu v v zveličanje. Zahvalil se bo po „Danici“, ako ga Bog usliši na prošnjo Naše ljube Gospé, vedne pomočnice.

Družbine zadeve.

Mesca julija je bilo zopet 2309 novih udov vpisanih v bratovšino Naše ljube Gospé presv. Serca: pa tudi že v tem mescu (avgustu) je pristopilo k tej molitveni družbi in bilo do 15, to je, do Velikega Šmarna na novo zapisanih v bratovske bukve 3127 novih udov. Tedaj šteje ljubljanska podružnica od lanskega leta do sedaj že 51.386 udov, kateri po Mariji milosti in usmiljenja za vse potrebe išejo pri Sercu Jezusovem.

Molitve za sv. Cerkev. Za zmago svete katoliške Cerkve za rešenje našega sv. Očeta Pija IX bom do zmage vsako jutro molil: „Češena si Kraljica“, — zvečer pa: „Pod tvojo pomoč“, z verstico: „Stori me vrednega, da te častim, o presv. Devica Marija. Daj mi moč zoper sovražnike tvoje. — Češen in hvaljen bodi Bog v svojih svetnikih!“

Št. B.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Veliki serpan. — Avgust.

20. Nedelja XI po binkostih. Evangelij: „Jezus ozdravi gluhega in mutastega“. (Mark. 7.) — Sv. Joahim, spozn., oče Marije Device; njega praznik se obhaja nedeljo po gospodnjici. — Sv. Bernard, opat in cerkveni učenik. † 20. vel. serp. 1153. — Sv. Samuel, prerok, sodnik v Izraelu po Helijsvi smrti, je mazilil Savla za kralja, po tem pa Davida, ko je bil Bog zavergel Savla zavoljo njegove nepokoršine. Živel je blizo 100 lét.

21. Ponedeljek. Sv. Johana Frančiška, rojena Fremijotova, omožena Šantalova, vdova in začetnica reda Marijinega obiskovanja za postrežbo bolnikov in podučevanje otrok. † 1641 v 70. l. svoje starosti. — Ss. Bono in Maksimijan, vojaka pod odpadnikom cesarjem Julijanom, sta bila obglavljena l. 363, ker sta se branila znad bander sneti križe, ktere je bil cesar Konstantin Véliki na-nje narediti ukazal.

22. Torek. Sv. Timotej, sprič. v Rimu, je bil dolgo časa stradan v ječi, trikrat razmesarjen in poslednjič ob glavo djan l. 311 pod Maksencijem, ker ni hotel darovati malikom. — Sv. Hipolit, sprič. in škof v rimskem Portu, je bil učenec sv. Irineja in sv. Klemenca; ker ni hotel zatajiti sv. vere, je bil pod cesarjem Aleksandrom zvezan veržen v globoko jamo, polno vode, leta 251. — Sv. Simforijan, mladeneč, sprič. v Autunu na Francoskem. je bil pod cesarjem Markom Avrelijem obglavljen l. 168. Ko je bil na morišce peljan, je njegova mati za njim vpila: „Sin! sin! spominjaj se večnega življenja, ozri se v nebesa, in glej tam Kraljujočega; tebi namreč ne bo vzeto življenje, temuč v boljši bode spremenjeno.“

23. Sreda. Sv. Filip Benecij, spozn. iz reda služabnikov Marije Device, misijonar v mnogih deželah. † l. 1285. — Sv. Cahej, četrti jeruzalemski škof po svetem Jakopu aposteljnu. — Sv. Teona, patrijarh v Aleksandriji, sloveč po svoji učenosti in svetosti. † l. 300.

24. Četertek. Sopraznik. Sv. Jernej, apostelj, v sv. pismu tudi Natanael imenovan, je bil živ odert in poslednjič ob glavo djan l. 71 po Kr. — Sv. Ptolomej, sprič in škof v Nepétah na Toškanskem, je bil učenec sv. apostelja Petra, in od njega tje poslan, kjer je dosegel mučeniško krono. — Sv. Teodorik, opat. (Beri daljši popis njegovega življenja v Dan. lansk. l. List. 34.)

25. Petek. Sv. Ljudovik IX, kralj francoski, vojakovavec zoper turke. † l. 1270. — Sv. Genesij, gledišni igravec (komedijant), po tem pa pogumni sprič. v Rimu, je v gledišu vpričo cesarja Dioklecijana počenjal burke ter kristjane pri opravljanju njih svetih obredov (ceremonij) smešno ponašal, njih svete skrivnosti zasmeheval, tudi se je dal spakovaje kerstiti; pa glej neskončno milost Božjo! pri tej priči je bil razsvetljen, ter je zapustil glediša, in očitno spoznaval Kristusa. Na cesarjevo povelje je bil mnogoverstno in strahovito terpinčen, v svojem trpljenju pa je rekel: „Ni ga kralja razun Kristusa; ko bi bil zanj tudi tisučkrat umorjen, si ga ne dam izdreti ne iz ust ne iz serca.“ Poslednjič je bil obglavljen.

26. Sabota. Sv. Zefirin, papež sprič., je vladal sv. Cerkev 17 lét, in je zatéral krive vere Montana, Marcijana, Prakseja in Valentina. † l. 219. — Zvelič. Krispin, brat v kapucinskem redu. † l. 1750.

Danes je prvi krajec ob 7. uri 15. m. zvečer.

Prošnja.

Znano je častitim bralcem „Zgodnje Danice“, da je velik požar 8. t. m. pokončal tri lepe vasi v naši fari in grozno škodo napravil. Pogorelo je blizo 80 gospodarjem skoraj vse, kar so imeli: poslopja, živež, seno, obleka, nekoliko živine itd. Burja je ogenj na vse strani tako hitro zanesla in razpihala, da niso ljudje ničesar mogli rešiti. Tudi tri cerkve je ogenj močno poškodval. Za pogorele in za poškodovane cerkve prosim blagoserčne dobrotnike milodarov. Molili bomo zanje očitno v cerkvi, naj jim mili Bog z obilnim blagoslovom poverne njih dobroto.

V Logatcu, 10. avgusta 1876.

Matej Markič, župnik.

V rojstni dan svitlega cesarja, 18. t. m., imajo mil. škof slovesno sv. mašo pričo deželskih in vojaških gospostev. Vojaki imajo tudi sv. mašo v Zvezdi in pri sv. Petru.

Da tVa — IMperatorI FranCIaCo Vota CarnoLia
— sVa sVo! B.

Vojaske veteransko društvo v Ljubljani je v nedeljo, 13. t. m., imelo blagoslovljevanje svoje zastave. Na semanjskem tergu pod milim nebom je bila sv. maša in mil. škof so overšili blagoslovljenje. Slovesnost je bila res veličastna, vse polno kinča, zastav itd. V sredi je bil altar Božji, — škoda da ne daleč okrog je tudi satan imel svoje kapelice, zakaj brez spoštovanja so premnogi pokriti stali, pa tudi še kateri tam kodi tobak puhali!

Ako mesto tako častljivo slovesnost napravi, naj bi vendar zadevni organi tudi stražo postavili, ktera bi skerbela, da se občinstvo pošteno obnaša, naj bi uboga mladina ne zgubljala spoštovanja pred Najsvetejšim.

Podoba sv. Martina škofa, ki jo je naš domači umetnik g. Jan. Šubic za cerkev v Šmartnem pod Šmarno goro zmalal v Rimu, bo do 27. t. m. izpostavljena v ljubljanski Reduti in se more viditi vsak dan od 9—12 dopoldne in od 2—5 popoldne. Zarés, umetno delo!

Iz Gorice. „Slavec“ bo pel v četrtek 24. avgusta t. l. pri slovesni maši v Gorici ob 10 v jezuitski cerkvi in pri svečanosti, ki se bo tega istega dne veršila v Solkanu; razkriti se ima namreč podoba umerlega Matija Doljaka ob 5. popoldne.

Za posvečenje novega Senjskega škofa, milgosp. J. Posilovića, je odločena 12. nedelja po Binkoštih, 27. vel. serpana.

V Zagrebu je sprejetih 9 mladenčev v 1. leto bogoslovja; zraven teh pa še 12 mladenčev v 7. šolo med klerike.

Iz Slatine se piše v „Kat. List“, da vsako leto od začetka majnika do konca kimovca pride tje do 2000 ljudi se zdraviti z vodo. Dopisnik posebno hvali pobožnost ondotnega štajerskega ljudstva, in še posebej bogoljubnost in poštenost številnih ženskih poslov v tem času pri tej napravi. Vsaki nedolžnost iz oči sije. Vsaka, prejden se podá v nevarno službo, se poterdi s prejetjem ss. zakramentov; tako tudi po opravljeni strežbi; mnogo jih zraven tega vsak teden, pa tudi še po 2—4 krat na teden gre k sv. Obhajilu. Nekatere že o 1/5 zjutra čakajo na sv. mašo, akoravno imajo silo dela, ter je njih večina vsak dan pri sv. maši; o nedeljah in praznikih pa bi si vsaka štela za naj večji greh, ako bi ne slišala sv. maše. Pri natakanji vode prepevajo Slomšekove pesmi. — Taka zvestoba do Boga in skerb za lastno zveličanje je pač lep izgled za posle in vse mlado ženstvo.

V nekem mestu Renskih pokrajin se je veliko tisoč oseb zbiral, da bi bili preblaženi Devici posebno čast skazovali; terdili so namreč, da se je bila ondi nedavno nebeška Kraljica prikazala. Kmaló so prihruli tudi udje državne policije in žendarji, pa ne zato, da bi bili tudi oni Marijo počastili, temuč s sabljami in bajoneti so pobožno množico razgnali. V prebrisani (?) in prosti (?) Nemčiji je tedaj Mariji prepovedano se prikazati.

Popravek. V zadnjem listu na strani 253, kjer je pisano o obliki nove cerkve v Suši, naj se namesto „privezanih“ bere: „prirezanih“, to je, pričeljenih ali posnetih voglov.

Dobrotni darovi.

Za Logaške pogorelce: R. H. in V. M. 50 gld., J. R. 1 gl. (Op. Do tod nabrano smo že odposlali č. g. fajm. M. Markiču v Logatec, namreč 53 gl. 20 kr. Vr.) — Po dr. J. Sterbencu 50 gld. — Dr. And. Čebašek 15 gl. — G. T. Pirnat 5 gl. — G. Jan. Flis kat. 3 gl. — G. F. E. 2 gl. — G. L. Veselj 1 gl.

Za hiralnico pri sv. Jožefu v Ljubljani: Čast. gosp. Šim. Zupan v Ljubljani 2 gl. — J. R. 2 gl.

Za sv. Očeta: J. R. 1 gl.

Za afrikanški misijon: J. R. 1 gl.

Za družbo sv. Vincencija: G. F. E. 1 gl.

Za cerkev M. D. v Suši Zaliloške fare: Po g. T. Pirnatu 5 gl.

Za ubegle Ercegovince in Bošnjake: Fara na Dovjem 7 gl.